

ИНТЕГРАЦИЯ НА НИСКОКВАЛИФИЦИРАНИ ЖЕНИ И ВИСОКОКВАЛИФИЦИРАНИ МЛАДЕЖИ МИГРАНТИ НА ПАЗАРА НА ТРУДА: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ПЕРСПЕКТИВИ, ВЪЗМОЖНОСТИ

Имигрантите, граждани на трети страни, и бежанците, които избират България и биха искали да останат да живеят и работят тук, са изправени пред редица предизвикателства, свързани с интегрирането им на трудовия пазар. Сред тях са дискриминацията, недоверието от страна на потенциалните работодатели, множеството бюрократични спънки. Много често липсата на нужната информация как и къде да търсят работа или възможности за трудова консултация са също така изключително усложняващи тяхната ситуацията. Не могат да бъдат изключени и психологическите фактори, като липсата на самоувереност, че могат да се справят с този нелек процес и предизвикателства на новия живот, както и недобрата самооценка и възможност за преценка на личните им качества и потенциал.

Международният проект Di&Di, осъществен по образователната програма "Леонардо да Винчи", който се изпълнява от консорциум от организации в пет държави – България, Франция, Германия, Швейцария и Италия, си поставя за цел преодоляването на тези предизвикателства, като даде не просто необходимите знания на търсещите работа и на работодателите едни за други, но и като създаде платформа, на която те да се срещнат. За тази цел са организирани поредица от семинари, някои предназначени само за една от двете групи, а други с участници и от двете страни.

Мигрантите, с които експертите по проекта работят са с два основни профила - нискоквалифицирани жени и висококвалифицирани младежи. Макар и на пръв поглед те да изглеждат несъпоставими, работата с тях доказва, че са взаимно допълващи се и в много голяма степен могат да си бъдат взаимно полезни.

Младежите с висока квалификация често имат проблем с нейното признаване, както и с липсата на реален практически опит на трудовия пазар. Жените

мигранти и бежанци са още по-уязвима група на пазара на труда. За разлика от други европейски държави в България се срещат много малко жени имигранти с ниска квалификация. Те по-скоро са деквалифицирани, тоест имат дипломи, които в повечето случаи не са признати и им се налага да работят не това, което са работили в страната си на произход. Много често при тях проблемът е, че от дълго време не са били на работа и заради това са загубили връзката с пазара на труда. Всъщност те не осъзнават какъв потенциал имат. Това са жени, които са се грижили за дома, децата, помагали са им с уроците – все практически умения, които никога няма да споменат по време на интервю. Проектът помага на този тип мигранти именно като ги кара да осъзнаят потенциала си. Например, ако жената има пет по-малки сестри, за които се е грижила – това показва уменията ѝ да гледа деца. Затова чрез игрови подходи и със задаването на насочващи въпроси те карат имигрантите да се чувстват по-уверени в търсенето на работа.

До момента в уъркшопите проведени в България са участвали над 30 души. На тях мигрантите не само получават ценни съвети, но имат възможността да създадат собствени социални мрежи и контакти, които да им помагат в процеса на интеграция. По инициатива на младежите, участващи в семинарите, дори е създадена затворена Facebook група, в която си споделят обяви за работа, подходящи за участниците. Обикновено това са места, на които се търсят специфични езици или владеене на повече от един такъв. Мигрантите имат потенциал да се реализират успешно в кол центрове, агенциите за преводачески услуги и чуждоезиково обучение.

Интересно е да се отбележи, че по-голямата част от младежите, включили се в семинарите, изявяват желание и за доброволна работа, като тя най-често е подкрепа на другата целева група, а именно на жените с ниска квалификация или на онези които са декласирани. Именно по-този начин се осъществява и срещата между двете групи. От една страна, тази доброволна работа дава самочувствие на младите мигранти, кара ги да се чувстват полезни и да изграждат нови личностни и професионални качества. От друга, тяхната помощ – езикова,

психологическа, чисто практична се оказва наистина полезна за жените, които често са най-уязвими и срещат най-много трудности при интеграцията. Самите жени също така се чувстват много по-мотивирани да успеят, когато видят успеха на по-младите и техния ентузиазъм и адаптивност.

Изводът е, че формирането на смесени групи е един полезен подход при работата с хора с миграционен опит, които имат нужда от трудова или образователна ориентация.

Паралелно със срещите с мигранти се провеждат и обучения за работодатели, на които те не само се учат да разпознават дискриминацията на трудовия пазар, но и най-вече си дават сметка какъв неизползван потенциал за техния бизнес и сфера на дейност са хората с миграционен опит. Сред участниците в семинарите са както специалисти на подбор на персонал, така също и собственици на държавни институции, занимаващи се със социална дейност, но и представители на малкия и среден бизнес. Интересно е да се кажи, че сред участниците има и представители на икономическата миграция, които успешно са се интегрирали и са започнали свои собствени бизнес-проекти в България. Именно те са оказват добрият медиатор, който успява да предаде това толкова важно послание на другите работодатели.

Последния етап от проекта с срещата на двете групи, която се оказва повече от стимулираща, защото и търсещи работа и работодатели успяват да научат много едни за други. От съществено значение е преодоляването на недоверието, породено преди всичко от непознаването, както и разчитането на потенциала и възможностите.